

HABERLER

Editörden

Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü bültenine gösterilen destek, başta üyeleri olmak üzere tüm ilgililere daha sık ulaşabileceğimiz yönünde bizi cesaretlendirmiş ve kısa sayılabilen bir süre sonra elinizdeki dördüncü sayıyı hazırlamamızı sağlamıştır.

Gelişmekte olan Enstitü'nün faaliyetleri konusunda haber vermek yanında, bildiğiniz üzere her yıl yapılan kazı ve yüzey araştırmaları konusunda da ilk kısa haberleri yayınıyoruz. Bu sayidan itibaren, bunlara ek olarak değişik üniversitelerde ancak ilgi alanı aynı olan bölümlerde yapılan master ve doktora tezlerini duyurmaya başlıyoruz. Bu özellikle birbiri ile iletişimi az olan üniversitelerde, benzer konular çalışılarak yapılacak büyük bir emek israfını da önleyecektir.

Günümüze kadar yapılan bütün tezlerin duyurulması oldukça uzun bir zaman alacağından şimdilik 1996 yılını başlangıç alındı. Gerek mektupla gerekse telefonla ulaştığımız değerli bilim adamları ve arkadaşlarımız kısa zamanda bölümülerinde yapılan tezleri ulaştırdılar. Başta danışman öğretim üyeleri olmak üzere, fakülte ve bölümündeki tezleri derleyerek bize katkıda bulunan A.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi'nden Yrd. Doç. Dr. Alpaslan Ceylan, E.Ü. Edebiyat Fakültesi'nden Ar.Gör. Haluk Sağlamtemur, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi'nden Çiler Altınbilek, S.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi'nden Yrd. Doç. Dr. Hasan Bahar, Ak.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi'nden Doç. Dr. Havva Yılmaz'a teşekkür ederiz. Gelecek sayıda ulaşamadığımız Üniversiteleri de bu listeye dahil etmeyi umuyoruz.

Ayrıca bültende her sayı kısa bir makale yayınlamaayı düşünüyoruz. Bu sayıda ilk örnek olarak Hind-Avrupalıların kökeni sorununu farklı boyutuya ele alan Prof. Dr. Önder Bilgi'nin yazısını yayınlıyoruz. İç sayfalarımızda ise yayınlar, tezler, kazı ve araştırmalar konusunda küçük raporlar ve haberler yer almaktadır.

Yeni bir sayıda buluşmak ümidiyle...

Kemalettin Köroğlu

Prehistorik Çağ'da Orta Karadeniz Madencileri

Hind-Avrupalıların Anavatanı Sorununa Yeni Bir Yaklaşım

Son yıllarda Hind-Avrupalıların anavatanının saptanmasına yönelik olarak Doğu ve Batılı bilim adamlarının, özellikle linguistik verileri göz önüne alarak bağımsız olarak geliştirdikleri yeni çalışmalarla, başlangıcından beri tartışma konusu olan anavatanın Anadolu olduğu ileri sürülmüştür. 24 yıldan beri Samsun-İkiztepe'de geliştirilmekte olan kazılarda elde edilen arkeolojik veriler Hind-Avrupalıların veya onların bilinen en önemli ve eski bir ailesi olan Hititilerin Anadolulu oldukları, yani M.O. 2. bin yıl başlarında Anadolu'ya göç etmedikleri, fakat başlangıçtan, yani hiç olmazsa Neolitik Çağ'dan beri Anadolu'da yaşadıkları ve Hattilerden önce bu topraklarda bulundukları, linguistiklerin ileri südükleri önerilerin arkeolojik verilerle desteklenmesi ile anlaşılmaktadır.

Önder Bilgi

Enstitü Yayınları

Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü 1995-96 yıllarından itibaren başta öğrenciler olmak üzere, ilgili tüm kitlelere insanın serüvenindeki önemli bazı gelişmeleri doğru, ancak yalnız bir biçimde anlatabilmek amacıyla bir yayın politikası başlatmış ve ilk 9 kitabını yayinallyaşmıştır. Kitapların kağıt ve baskı giderleri Enstitü'nün organizasyonunda bulunan sponsorlar tarafından karşılanmıştır. Ayrıca iki kitabı Ege Yayıncılık tarafından basılmıştır. Ayrıca tanıtacağımız bu yayınların her biri 150 000 TL. bağış karşılığı alınabilir veya posta mafrafları da ödenmek koşulu ile istenebilir.

Tekin, O., *Eskiçağ'da Para*, İstanbul 1995²
Hırçın, S., *Civi Yazısı: Ortaya Çıkışı, Gelişmesi, Çözümü*, İstanbul 1995 (tükenmiştir)

Dürüşken, Ç., *Eskiçağ'da Spor*, İstanbul 1995 (tükenmiştir)

Demirci, B., *Eskiçağ'da Yazı Araç ve Gereçleri*, İstanbul 1995 (tükenmiştir)

Serdaroğlu, Ü., *Eskiçağ'da Tıp*, İstanbul 1996

Tekin, O., *Byzas'tan I. Constantinus'a Kadar Eskiçağ'da İstanbul (Byzantium)*, İstanbul 1996

Çete, İ., *Geçmişe Yolculuk Bir Gezi Rehberi, Journey into the Past A Short Guide*, İstanbul 1996.

Yeni Kitaplar

Fazlıoğlu, İ., *Eskiçağ'da Dokuma*, İstanbul 1997.

Sponsor: Penelope A.Ş.

Dokuma ve dokuma ham-maddelerinin insan haya-tına girmesinin, serüveni-nin akıcı bir dille anlatıl-dığı kitapta Neolitik Çağ'dan itibaren bu konu-daki buluntulara da yer verilmiş. Dört bölümde-olan kitapta konular do-kuma, dokuma tezgahları, Eski Yunan vazoları üz-e-rindeki çizilmiş dokuma tezgahları ve tezgah ağırlıkları gibi başlıklar altın-da sınıflandırılmıştır. Kitapta ayrıca yünden sonra ketenin hammadde olarak kullanılmaya baş-laması ile tezgahlardaki

artiş, kenevir ve ipeğin Önasya dünyasına giriş-i gibi ilginç gelişmelere de yer verilmiştir.

Alp, S., *Hittitler'in Mektuplaşmaları*, İstanbul 1997.

Sponsor: Erol Makzume

Hittit Devleti'nin çağdaşı diğer devletler ve özellikle Mısır ile ilişkilerini yansitan yazışmalarının derlenmesi ile hazırlanmıştır. Anadolu'daki ilk büyük krallığın diplomatik alanda ortaya koyduğu örnekler türünün ilkleri olması bakımından son derece ilginçtir.

Yakında Çıkacak

Savaş, Ö.S., *Hittit Hieroglif Yazılılarında Tanrı, Şahis ve Yer Adları*, (Bilimsel Seri).

Şahinbaş, G., *Boğazköy Belgelerine Göre Hittitler Devrinde Anadolu'da Anatomi ve Tıp*, (Bilimsel Seri).

Habitat II Bildirileri: İstanbul'da 1996 yılı 3-14 Haziran tarihlerinde, Habitat II çerçevesinde Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü'nün düzenlediği Çağlar Boyunca Anadolu'da Yerleşim ve Konut Sempozyumu'nda sunulan bildirilerin yayını.

Eskiçağ Bilimleri Alanında Yapılan Yüksek Lisans (YL) ve Doktora (DT) Tezleri

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji

Yılmaz, P., "Koruma Yasalarımız ve Patara", Antalya 1996, YL (Dan: F. Işık).

Babaoğlu, F. T., "Anadolu'da Eski Tunç Çağ'ından Arkaik Çağ'a Değin Üretilen Askoslar", YL (Dan: B. Varkıvanç).

Gültekin, L., "Patara Korinth Tapınağı", YL (Dan: N. Çevik).

Kahya, T., "Patara Geometrik Çağ Çomlekleri", YL (Dan: F. Işık).

Kızgut, İ., "Xanthos Payava Lahı", YL (Dan: H. Yılmaz).

Özhanlı, M., "İsinda Dikme Gömüt", YL (Dan: F. Işık).

Bulba, M., "Dereboğazı Buluntuları İşğında Karia Geometrik Seramigi", DT (Dan: C. Işık).

İşin, G., "Patara Terrakotaları", DT (Dan: H. Yılmaz).

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Eskiçağ Tarihi

Çiğdem, S., "Eski Anadolu İnsanının Geçim Kaynakları ve Yaşama Biçimleri", Erzurum 1996, DT (Dan: E. Konukçu).

Özmenci, M., "Eskiçağ'da Gümüşhane ve Bayburt", YL (Dan: A. Ceylan).

Arkeoloji ve Sanat Tarihi

Köroğlu, H., "Demirçağ Anadolu'sunda Hayat Ağacı Örgesi, Köken, İçerik ve Yayılımı", Erzurum 1997, YL (Dan: V. Özkaraya).

Can, B., "Aspendos Tiyatrosu Mimari Bezemeleri", YL (Dan: M. Karaosmanoğlu).

Eraslan, F., "Adıyaman Müzesinde Bir Grup Terrakota Figür", YL (Dan: M. Karaosmanoğlu).

Keleş, V. A., "S. Severus Dönemi Roma Sikkeleri", YL (Dan: C. Başaran).

Küçükefe, E., "Anadolu'daki Artemis Kültü", YL (Dan: C. Başaran).

Kulaç, A., "Patara Metlius Modestus Takı Mimarisi ve İşlev Sorunları", YL (Dan: A. Diler).

Diler, N., "Hellenistik Çağ Anadolu Garland Stilleri", DT (Dan: M. Karaosmanoğlu).

Özkorucuklu, H., "Acemhöyük Kazıları Hellenistik Çağ Seramigi", DT (A. Yaylalı).

EGE ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji

Divrikli, Y., "Basmacıtepe Tümülüsu Buluntuları", İzmir 1997, YL (Dan: T. Bakır).

Polat, Y., "Daskyleion'da Ele Geçen Gri Monokrom Seramikler", İzmir 1996, YL (Dan: T. Bakır).

Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi

- Işıkçı, M., "Salmanassar III ve Sargon II Dönemleri Arasında Assur'un Kuzey Yayılımı ve Bu Yayılmının Siyasi ve Ekonomik Sonuçları", YL (Dan: A. Çilingiroğlu).
- Kenar, O., "M.Ö. I. Binde Doğu Anadolu'da Madencilik ve Maden Sanatı", YL (Dan: A. Çilingiroğlu).
- Özdöl, S., "Ege Bölgesi Neolitik ve Kalkolitik Çağ Kültürleri", YL (Dan: A. Çilingiroğlu).
- San, O., "Demir Çağı ve Demir Çağı Öncesinde Anadolu'da Göçebelik ve Göçebe Sanatı", YL (Dan: A. Çilingiroğlu).
- Akdeniz, E., "Büyük Menderes Havzasının Demir Çağı Öncesi Kültürleri", DT (Dan: A. Çilingiroğlu).
- Sağlamtemur, H., "Urartu Krallığı'nın Ekonomik Yapısı", DT (Dan: A. Çilingiroğlu).

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Eskiçağ Tarihi

- Kıral, A. G., "Sikkelerin Işığında Ovalık Kilikia Kültleri (Roma İmparatorluk Dönemi)", İstanbul 1996, (Dan: Ö. Tekin).
- Açıklanın, M., "İlkçağ Tarihinde Afyonkarahisar", YL (Dan: M. Özsait).
- Ayan, A., "İmparator Marcus Aurelius", YL (Dan: M. Özsait).
- Aydın, N., "İmikuşağı II. Binyıl Küçük Buluntuları: Maden, Taş, Kemik", YL (Dan: V. Sevin).
- Cömlükçi, R., "İmikuşağı 9. Yapı Katı Seramiği", YL (Dan: V. Sevin).
- Dündar, A., "İlkçağ Tarihinde Gümüşhacıköy Hamamözü ve Çevresi", YL (Dan: M. Özsait).
- Konyar, E., "İmikuşağı 10. Yapı Katı Seramığı", YL (Dan: V. Sevin).
- Memiş, B., "Urartu Konut Mimarlığı", YL (Dan: T. Tarhan).
- Olgun, B., "İmparator Claudius", YL (Dan: M. Özsait).
- Öztuna, M. N., "Van Müzesine Satın Alma Yoluyla Gelmiş Bulunan Urartu Mührleri", YL (Dan: T. Tarhan).
- Şahin, H., "Antik Kaynaklarda Galatia Bölgesi", YL (Dan: M. Özsait).
- Şahin, F., "Antik Kaynaklarda Doğu Thrakia Bölgesi", YL (Dan: M. Özsait).
- Yalın, M., "İmikuşağı II. Binyıl Küçük Buluntuları: Pişmiş Toprak", YL (Dan: V. Sevin).
- Yılmaz, H., "İlkçağ Tarihinde Sagalassos-Ağlasun ve Çevresi", YL (Dan: M. Özsait).
- Karayaka, N., "Pisidia Bölgesinde Dini İnançlar", DT (Dan: M. Özsait).
- Koçak, Ö., "M.Ö. II. ve I. Binde Karadeniz Bölgesinin Jeopolitiği ve Sosyopolitiği", DT (Dan: M. Özsait).
- Özfırat, A., "M.Ö. II. Binyılında Doğu Anadolu Boyalı Seramik Kültürleri", DT (Dan: V. Sevin).

- Payne, M., "Urartu Hiyeroglifleri", DT (Dan: V. Sevin).
- Sivas, H., "Tuşpa Kazıları Işığında Urartu Keramiğinde Yeni Gözlemler", DT (Dan: T. Tarhan).
- Tüfekçi-Sivas, T., "Phrig Kaya Anıtları ve Çevre Kültürlerle Bağlantısı", DT (Dan: T. Tarhan).
- Yaraş, A., "Nikomedia'nın Tarihi Coğrafyası", DT (Dan: V. Sevin).

Klasik Arkeoloji

- Çokay, S., "Antik Çağda Aydınlatma ve Perge Pişmiş Toprak Kandilleri", İstanbul 1996, YL (Dan: H. Abbasoğlu).
- Büyükkolancı, M., "Pisidia Bölgesi Tapınak Mimarisi", İstanbul 1996, DT (Dan: H. Abbasoğlu).
- Erdem, Z., "Anadolu'da Hadrianus Dönemi Mimari Bezemeleri", İstanbul 1996, DT (Dan: H. Abbasoğlu).
- Aydoğan, Ş., "Pamphylia'da Bulunmuş Lahitler", YL (Dan: H. Abbasoğlu).
- Demirçe, Ç., "Antikçağ'da Cam ve Perge Cam Eserleri", YL (Dan: H. Abbasoğlu).
- Güney, B. G., "Trysa Heroonu'ndaki Attika Etkileri", YL (Dan: İ. Delemen).
- Hanağası, D., "Artemis Pergaia", YL (Dan: E.T. Tulunay).
- Kortanoğlu, R. E., "Atalante İkonografyası", YL (Dan: İ. Delemen).
- Melendizli, Ş., "Tekirdağ Müzesinde Yer Alan Lahitler", YL (Dan: İ. Delemen).
- Bulgurlu, S., "Perge Kenti Plan Gelişim Sorunları", DT (Dan: H. Abbasoğlu).
- Cevizoğlu, H., "Klazomenai Kabartmalı Kapları", DT (Dan: İ. T. Tulunay).
- Denker, A., "Palmyra Heykeltraşlığı", DT (Dan: İ. Delemen).
- Fırat, N., "Perge'nin Roma Çağı Kullanım Keramigi", DT (Dan: H. Abbasoğlu).
- Sarıbekiroğlu, S., "Pampylia Mozaikleri", DT (Dan: İ. Delemen).
- Tolun, V., "Mysia ve Troas Bölgesi Kentleri", DT (Dan: H. Abbasoğlu).
- Zeyrek, T. H., "Perge Konutlarının Anadolu Konut Mimarısındaki Yeri", DT (Dan: H. Abbasoğlu).

Bizans Sanatı

- Babacan, S. A., "Son Devir Bizans Resim Sanatı", İstanbul 1996, YL (Dan: M. İ. Tunay).
- Utkan, L., "Hormisdas Sarayı Kazısı Küçük Buluntuları", İstanbul 1996, YL (Dan: M. İ. Tunay).
- Şahin, H. İ., "Ceneviz Eserleri", YL (Dan: M. İ. Tunay).
- Tekin, M., "Son Kazıların Işığında Enez'in Bizans Devri Eserleri", YL (Dan: M. İ. Tunay).
- Yılmaz, H. F., "Mangana Sarayı", YL (Dan: M. İ. Tunay).
- Bulgurlu, V., "İstanbul Arkeoloji Müzesi'ndeki Kurşun Mührüler", DT (Dan: M. İ. Tunay).
- Çetinkaya, H., "Orta Bizans Devri Mimarisi", DT (Dan: M. İ. Tunay).

Protohistorya

- Ay, Ş. M. D., "Küllioba Hüyüğü İlk Tunç Çağı I Çanak Çömleği", YL (Dan: T. Efe).
- Güler, S. P., "Güneybatı Anadolu İlk Tunç Çağı I ve II Dönemi Keramiği", YL (Dan: R. Duru).
- Yeşilyaprak, T., "İlk Tunç Çağı Başından İlk Tunç Çağı II Dönemi Sonuna Kadar Batı Anadolu'da Gaga Ağızlı Testi Formu'nun Gelişimi", YL (Dan: R. Duru).
- Dönmez, Ş., "İkiztepe Kazısı Sonuçlarının İşiği Altında İlk Tunç Çağı II Öncesine Ait Çanak-Çömlek ve Küçük Buluntulara Dayanarak Orta Karadeniz Bölgesi Kültürü'nün Anadolu'daki Yeri", DT (Dan: Ö. Bilgi).
- Sandalçı, S., "İkiztepe İlk Tunç Çağı III Çanak-Çömleği", DT (Dan: Ö. Bilgi).

Prehistorya

- Miyake, Y., "Doğu Anadolu'daki Koyu Yüzlü Açıklı Çanak Çömlek", İstanbul 1996, DT (Dan: U. Esin).
- Coşkunsu, G., "Çayönü Çanak Çomleksiz Neolitik Dönem Çakmaktaşlı Aletlerinden Uç ve Delicilerin Kullanım Amaçlarının Belirlenmesi", YL (Dan: M. Özdoğan).
- Gürdil, B., "Tepecik'de Torna İşi İnce Yapım Mallar, Tannan Mallar ve Saklı Astar Bezemeli Mallar", YL (Dan: S. Gülcür).
- Öksüz, B., "Çayönü Çanak Çomleksiz Neolitik Yerleşmesi'nde Bovid (Yabani Sığır) Kemiklerinin İncelenmesi", YL (Dan: M. Özdoğan).
- İlgezdi, G., "Çayönü Çanak Çomleksiz Neolitik Yerleşmesi'nde Cervus (Geyik) Kemiklerinin İncelenmesi", YL (Dan: M. Özdoğan).
- Yalman, N., "Yakındoğu İlk Çanak Çömlek Başlangıç Sorunu Çözümüne Çayönü Neolitik Çanak Çömleği'nin Katkıları" YL (Dan: M. Özdoğan).
- Yıldırım, S. "Akeramik Neolitik Dönemde Ok ve Mizrak Uçlarının Gelişimi: Aşıklı Höyük Örneği" YL (Dan: N. Balkan-Atlı).
- Egeli-Yalçın, G., "Tepecik Karaz Çanak Çömlek Topluluğu" DT (Dan: U. Esin).
- Erdoğu, B., "Son Kalkolitik Çağ'da Anadolu-Balkan Kültür İlişkileri" DT (Dan: M. Özdoğan).
- Özbaşaran-Dede, N., "Toptepe Kültürü'nün Tarihlendirilmesi", DT (Dan: M. Özdoğan).

Prehistorya-Müzecilik

- Sert, G., "Arkeolojide Ön Eğitimin Yaygınlaştırılması Sorunu - Prehistorya Eğitim Programının Temel Eğitime Uygulanması" (Deneysel Bir Araştırma) İstanbul 1997, YL, (Dan: N. Balkan-Atlı).
- Ayhan, A., "Tepecik Sürme Taş Aletler", YL (Dan: S. Gülcür).
- Dede, Y., "Aşıklı Höyük Kerpiç Yapılarının Korunması" YL (Dan: S. Harmankaya).
- Yıldız, Ç., "Tepecik Pişmiş Toprak Buluntular", YL (Dan: S. Gülcür).

Yunan Dili ve Edebiyatı

- Erten, E., "Pausanias ve Eseri", YL (Dan: V. Çelgin).
- Girginer, S., "Solon Reformları", YL (Dan: K. Yonarsoy).
- Mustafa, V., "Sophokles Antigone", YL (Dan: G. Çelgin).

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eskiçağ Tarihi

- Kenar, N., "Roma İmparatoru Traianus'un Küçük Asya Politikası", İstanbul 1996, YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Aslan, M., "Galatlar", YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Baz, F., "Roma İmparatorluk Kültü" YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Ergene, A., "Antik Roma'da Kadın", YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Karaman, İ., "Eski Roma'da Vatandaşlık Hakkı", YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Öztürk, H.S., "Roma İmparatorluk Çağı Anadolusundaki Hellen Aileleri", YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Uzunaslan, A., "Agonlar", YL (Dan: B. İplikçioğlu).

- Ertekin, E., "Cumhuriyet ve Principatus Dönemlerinde Küçük Asya Kökenli Roma Senatörleri", DT (Dan: B. İplikçioğlu).

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Klasik Arkeoloji

- Doksanaltı, E., "Knidos Kap Krio'da Bulunan İki Sarnıcı ve Buluntu Grubu", Konya 1996, YL (Dan: C. Özgan).

- Tekocak, M., "Kelenderis Liman Hamamı", Konya 1996, YL (Dan: L. Zoroğlu).

- Türkan, Ö.Y.F., "Karaman ve Ereğli Müzelerinde Lekyotolar", YL (Dan: L. Zoroğlu).

- Söğüt, B., "Kilikia Bölgesindeki Roma İmparatorluk Çağı Tapınakları", DT (Dan: A. Trpan).

Eskiçağ Tarihi

- Karaoğuz, G., "Hittit Coğrafi İsimlerinin Eski Anadolu Tarihi Açısından Önemi", Konya 1996, YL (Dan: H. Bahar).

Doç. Dr. Oğuz Tekin tarafından hazırlanan
Nümizmatik Bülteni **Moneta**'nın 8. sayısı çıktı.

Yazışma Adresi/ Communication

Doç. Dr. Oğuz Tekin

İstanbul Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi

Eskiçağ Tarihi Anabilim Dalı

34459 İstanbul

Tel. iş: (212) 514 03 82

Ev-fax: (212) 225 66 14

1996 Yılı Kırklareli Kazıları

İ.Ü. Prehistorya Anabilim Dalı ile Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün ortak projesi çerçevesinde sürdürülken Kırklareli kazıları önceki yıllarda olduğu gibi, Kırklareli il merkezinin hemen güneyindeki Aşağı Pınar ve Kanlıgeçit kuzey mevkilerinde gerçekleştirılmıştır. Aşağı Pınar'da önceki yıllarda başlamış olduğumuz alanda EKÇ-OKÇ geçiş süreci, Karanovo III/IV geçiş dönemi üzerinde çalışılmıştır. Bu alanda 1996 yılında özellikle hemen ana toprağın üzerindeki 5. ve 6. tabakalar açılmıştır. Bu yıl ikinci bir çalışma alanı olarak, Aşağı Pınar'ın en eski yerleşiminin olduğu kuzeybatı kesim ele alınmıştır. NÇ'a, Karanovo I-II dönemine kadar inen bu kesimde, 1996 yılında Karanovo II dönemine ait yangın geçirmiş büyük bir yapı ortaya çıkmıştır. Ahşap olan yapının kazısı tam olarak bitirilmemişse de, şimdije kadar içinde bulunan kültür eşyaları bu yapının diğerlerinden farklı olduğunu göstermektedir.

Kanlıgeçit mevkiinde İTC III akropolünde çalışılmış, önceki yıl bulunan megarona koşut olarak uzanan ve boyutları ondan biraz daha büyük olan 15.5X7.20 m. yi bulan ikinci megaron da tam olarak açılmıştır. Ayrıca 3. megaronun da bir bölümü ortaya çıkmıştır. Bu yıl akropolü çevreleyen surun da 35 m.lik bir bölümü açılmıştır. En az 3 evresi olan ve Troya surları ile teknik olarak tam benzerlik gösteren sura ait giriş yeri de belirlenmiştir. Bu yıl elde edilen bir ilginç sonuç da surun dışında, geniş bir alana yayılan aşağı şehrin varlığının kesinlik kazanması olmuştur. Megaron tabakası, mimari ve plan özellikleri bakımından tümü ile Troya II'ye benzemekte ise de çanak çömlek daha çok İç Anadolu İTC III dönemini yansımaktadır. C 14 tarihleri henüz sonuçlanmamışsa da, Kanlıgeçit yerleşmesinin, örneği Trakya'dan daha önceki hiç bilinmeyen bir Anadolu koloni yerleşmesi olduğu kesindir.

Mehmet Özdoğan

Hatip-Kurunta Anıtı

Hatip, Konya ilinin Meram ilçesine bağlı bir köydür. İl merkezine uzaklığı 17 km.dir. 1994 yılında köylülerden köyün güneyinde bulunan kayalıkta iki ayak kabartması olduğunu öğrendik. Bunun üzerine belirtilen yere gittiğimizde kabartmanın kayalığın kuzey yüzünde ve su kaynaklarının yaklaşık 5 m. üzerinde yer aldığı saptadık. Ayrıca kabartmanın ayaklar dışında, elinde mızrak ve bir yay tutan, belinde bıçağı, başında sivri külâhi, ayaklarında Hitit çizmeleri olan ve yaklaşık 1.70 m. boyundaki Karabel anıtına çok benzeyen bir insan-tanrı figürü olduğunu gördük. Halktan çögünün bilmemiği bu kabartmayı, bazı kimseler peygamberin ayakları olarak yorumlamaktadır. Figür etrafında bir yazıt olabileceğini düşünerek, çevresini dikkatle gözledik. Sonuçta figürün yaklaşık 1 m. gerisinde "Büyük Kral" anlamına gelen HH. işaretini ve fazla net görülemeyen bir takım işaretini tespit ettik. Ancak yazıtın devamı olabilecek bölümler uzun yılların getirdiği doğal yıpranma ve yoğun yosunlaşma sonucunda kaybolmuştu. Yazıtın okunabilmesi için bir iskele ya da dağcılık ekipmanlarına ihtiyaç var-

di. Bu konuda araştırmalara başladık. Tespitlerimizi Anıtlar ve Tabiat Varlıklarını Bölge Kurulu'na bir raporla bildirdik. Kısa bir süre sonra anıt ve çevresi koruma altına alındı.

T.C. Kültür Bakanlığı Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ile çalışmalarımız devam etti. Dağıldan sağladığımız ekipmanla anıtın bulunduğu alana, kayalığın üst kesiminden yaklaşık 5 m. lik bir iniş gerçekleştirdik. Yosunlaşmanın olduğu yüzeyi temizlediğimizde yazıtın devamı gün ışığına çıktı. Yazıtta geçen işaretlerin bir bütün içinde çözülebilmesi için, Prof. Dr. Ali Dinçol ve Doç. Dr. Belkis Dinçol'u davet ettim. 18 Mayıs 1996 günü anita gelerek yazıt üzerinde yapılan incelemeler sayesinde yazıt tümüyle çözümlendi. Kendilerine bu yardımlarından dolayı teşekkür ederiz.

Anıtın bulunduğu kayalık yaklaşık 50 m. yüksekliğinde ve 1000 m.(capıda olup üzerinde çeşitli kültür izlerinin olması nedeniyle Tarhuntaşşa kentinin burada olabileceği düşündürmektedir. Bu nedenle çalışmalarımızı bu konuya odaklaştırmaktayız.

Hasan Bahar

Kurunta Kaya Anıtı

Selçuk Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyelerinden, meslekdaşımız Yrd. Doç. Dr. Hasan Bahar'ın, Hatip Kaynaklarının çıktıığı kayalık üzerinde bir Hittit kaya kabartması bulduğunu ve bunun arkasında hiyeroglif işaretler seçilebildiğini bize haber verip, Konya'ya gelmemizi istemesi üzerine, 18 Mayıs 1996 günü adı geçen mevkide anıtını incelemeye başladık. İki günlük bir çalışma sonunda, meslekdaşımızın gayretleriyle yüzeyi kir ve yosundan temizlenmiş olan kaya kitlesi üzerinde, Karabel Anıtında görülen yayını omuzlamış tanrı tasvirine çok benzeyen bir insan figürün arkasında, sağdan sola doğru sıralanmış ve bazıları kayadan kopan yongalarla rastladığı için kaybolmuş -bunların karşılıkları aşağıda köşeli parantezler içinde gösterilmiştir- işaretlerle yazılmış bir hiyeroglif lejandı saptanmıştır. Yazıtın turkish çevirisi şöyledir:

Büyük Kral , Kahraman, [Muva]talli'nın oğlu, Büyük Kral , [Kahraman], Kurunta

Misir Firavunu II. Ramses'in III. Hattuşili'ye yazdığı iki mektupta, Ulmi-Teşup Antlaşmasında ve meşhur Bronz Tablet üzerindeki metinde, Büyük Hitit Kralı'nın vassali, Tarhuntaşşa Kralı olarak görünen Kurunta'nın Boğazköy'de bulunmuş bir kaç mühür baskısı üzerinde "Büyük Kral" ünvanı ile yer almış olması, onun Hitit kral listesine kuşkulu bir biçimde de olsa dahil edilmesi zorunluunu getirmiştir. Şimdi bu yazıt sayesinde artık hiç bir kuşkuya yer bırakmayacak biçimde, Kurunta'nın Hitit tahtına oturduğu ve enaz birkaç yıl egemen olduğu kanıtlanmıştır. Yazıtın diğer bir önemi de, Muvatalli'nin Kurunta'nın babası olduğunu kesinlikle belirten tek belge olmasıdır.

Başta Hasan Bahar olmak üzere, ekibini oluşturan Güngör Karaoğuz ve Özdemir Koçak'a gösterdikleri konukseverlik ve içten yardımlarından ötürü teşekkür ederiz.

Ali M. Dinçol - Belkis Dinçol

Enstitünün Yunanistan Gezisi

Enstitümüz üyeleri Yunanistan'a bir gezi düzenlemesini istediği belirtince, üyelerimizden Dr. Sümer Atasoy, AST Turizm ile bunu organize etmeyi önerdi ve 17 - 23 Nisan 1997 tarihleri arasında Selanik -Atina - Kavala'yı kapsayan, Müze ve ören yerlerini de içeren bir gezi programı ortaya çıktı. Üyelerimizden katılanların kontenjanı doldurmaması üzerine Sanat Tarihi Derneği de geziye davet edildi. Böyle 40 kişilik bir grup oluştu. Enstitümüzün talebi üzerine, Atina'daki Panorama Kültür Derneği Genel Sekreteri tarihçi Bayan Marianna Koromila'nın aracılığı ile Yunan Kültür Bakanlığı, grubumuzun tüm müze ve ören yerlerini ücretsiz gezmemeleri iznini verdi. Böylece Atina Milli Müzesi, Bizans Müzesi, Akropol, Fethiye ve Voyvoda Camileri, Daphi Manastırı, Selanik Müzesi, Beyaz Kule, Vergina Tümülü, Philippi harabeleri büyük bir ilgi ile dolaşındı. Rehberlik görevini üstlenen Orhan Türker, Dr. Sümer ve Nazan Atasoy, geziye katılanları gayet ustaca yönlendirdiler ve bilgilendirdiler. Atina'da ziyaret ettiğimiz Panorama Kültür Kurumunun güzel evini, kitaplığını, konferans salonunu gipta ile seyrettik; yayınlarını zevkle inceledik ve Kurumun Tatavla adlı lokalinde Ba-

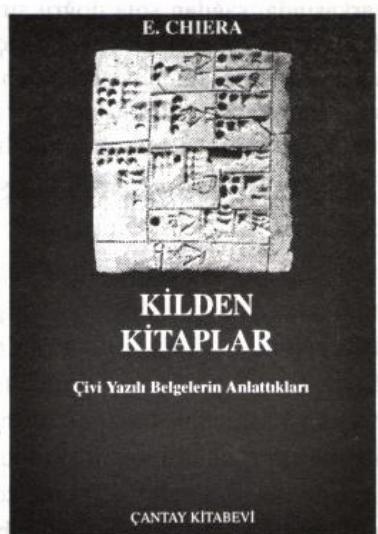

Gezi grubu Akropol'de

yan Koromila ve Yunan Denizaltı Arkeoloji Enstitüsü Başkanı Bay Nikos Tsouchlos'un da katıldığı, neşe ve samimiyle geçen bir öğle yemeği yedik. Bu yemekte, ilerde kurumlarımız arasında işbirliği yapılması konusunda karşılıklı olarak istekli olduğumuzu saptadık. Bu yönde atılmış ilk adımları yakında sizlere duyurabilmeyi umuyoruz.

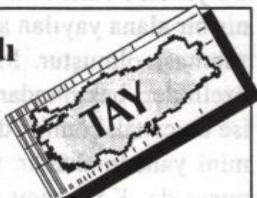
Ali M. Dinçol

E. Chiera'nın, *They Wrote on Clay* adlı kitabının, Prof. Dr. Ali M. Dinçol tarafından **Kilden Kitaplar: Çivi Yazılı Belgelerin Anlattıkları** adı ile yapılan çevirisisi, Çantay Kitabevi tarafından, geliri Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü'ne kalmak üzere yayımlandı.

TAY Projesi Ödül Aldı

Türkiye'deki arkeolojik yerleşmelerin envanterini oluşturan TAY (Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri) Projesi, Henry Ford Avrupa Çevre Koruma Ödülü'nü kazandı. 68 ulusal proje arasında birincilik ödülüne layık görülen proje, 23 Avrupa ülkesinin projeleri arasında Türkiye'yi temsil etmeye hak kazandı.

Anadolu ve Doğu Trakya'daki arkeolojik kültürleri, yerleşme yerleri temelindeki fişler, haritalar, buluntu çizimleri ve kaynakçayla birlikte yansitan yayının ilk klasörü Paleolitik/Epipaleolitik dönemleri kapsıyor. Ege Yayıncıları tarafından yayınlanmakta olan serinin, S. Harmankaya, O. Tanındı ve M. Özbaşaran tarafından hazırlanan Neolitik dönemi kapsayan ikinci klasörü de yayınlandı. Kalkolitik ve Tunç çağları ile ilgili klasörlerinin yayın hazırlıkları ise sürüyor.

Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Bülteni Sayı:4 (Mayıs 1997)

Editör: Kemalettin Köroğlu M.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi

Eski Çağ Tarihi Anabilim Dalı 81040 - Göztepe-İSTANBUL

Bu sayıyı hazırlayanlar: Kemalettin Köroğlu-Meltem Doğan

Yazilar kaynak gösterilmek şartıyla kullanılabilir.

Ücretsizdir.

Yazışma Adresi

Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

34459-İSTANBUL.

Tel-faks: (212) 5140397